

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Кафедра анатомії людини

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перша проректорка ІФНМУ
проф. Ерстенюк Г.М.

« 2020 р.

СИЛАБУС
курсу за вибором
«Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині»
із циклу дисциплін професійної підготовки

Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки фахівців

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий) рівень

Кваліфікація освітня Доктор філософії

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 222 Медицина

Затверджено на засіданні
центральної методичної ради

Протокол № 5

від 30 червня 2020 р.

Голова ЦМР

 Проф. Ерстенюк Г.М.

РОЗРОБНИКИ:

О.Г. Попадинець, д.мед.н., професор, завідувач кафедри анатомії людини

Т.Л. Котик, к.мед.н., доцент кафедри анатомії людини

М.І. Гришук, к.б.н., доцент кафедри анатомії людини

Івано-Франківськ – 2020

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри

анатомії людини

Протокол № 12 від 27.05.2020 р.

Завідувачка кафедри

 О.Г. ПОПАДИНЕЦЬ

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація курсу за вибором
3. Мета та цілі курсу за вибором
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
 - 5.1. Структура курсу за вибором
 - 5.2. Тематичні плани
 - 5.2.1. Тематичний план лекцій
 - 5.2.2. Тематичний план практичних занять
 - 5.2.3. Тематичний план самостійної позааудиторної роботи
 - 5.3. Методи навчання
 - 5.4. Система оцінювання
 - 5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності
 - 5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання
6. Політика курсу за вибором
7. Перелік навчально-методичної літератури
 - 7.1. Основна
 - 7.2. Додаткова
 - 7.3. Інформаційні ресурси

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва курсу за вибором	«Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині»
Викладачі	Попадинець Оксана Григорівна, д.мед.н., професор, завідувач кафедри анатомії людини ІФНМУ Гришук Марія Іванівна, к.б.н., доцент кафедри анатомії людини ІФНМУ
Контактний телефон кафедри	0342545124
E-mail кафедри	anatomy@ifnmu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS
Посилання на навчально-методичні ресурси відповідної сторінки кафедри анатомії людини на офіційному сайті ІФНМУ (Календарно-тематичні плани, методичні вказівки до практичних занять, методичні вказівки до СПРС, матеріали до ПМК, база тестових завдань тощо)	1. https://ifnmu.sharepoint.com/KAL/SitePages/%D0%94%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.aspx 2. https://anatomy.if.ua

Матеріально-технічне забезпечення	- навчальні кімнати, обладнані мультимедійними засобами; - навчально-практичний центр «Анатомія людини»; - комп'ютерний клас – 16 місць; - навчальна лабораторія, оснащена технічними засобами навчання.
Консультації	Четвер, 17:00-18:30

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ

Курс за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» вивчається здобувачами третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» спеціальності 222 «Медицина» у 3-4 семестрах другого курсу й забезпечує ґрунтовні знання про людину, її органи та системи, у сфері охорони здоров'я населення, профілактики, діагностики та лікування захворювань людини на індивідуальному, родинному та популяційному рівні, які необхідні для здійснення професійної діяльності лікаря.

Анатомія людини – наука про форму і будову організму людини, яка передбачає системний опис форми і будови органів, їхніх взаємовідносин, з урахуванням вікових, статевих та індивідуальних особливостей. Це фундаментальна дисципліна, опанування якої є одним з визначальних елементів успішної клінічної практики.

Курс за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» представляє системний підхід до вивчення будови організму людини. Вивчення починається з введення в анатомічну термінологію та огляду клітинних процесів та класифікації тканин. Потім здобувачі вивчають анатомію таких систем: опорно-рухової, травної, дихальної, видільної, статевої та нервової. Закінчується вивчення курсу особливостями кровопостачання та іннервації тіла людини. Практично-орієнтована складова дисципліни, як правило, паралельна та закріплює лекційні концепції за допомогою моделей, вологих препаратів, спрямована на закріплення та практичне оволодіння теоретичним матеріалом.

Результати анатомічних досліджень мають пізнавальний інтерес, впливають на розвиток практичної медицини, яка скерована на пізнання морфо-фізіологічних, патоморфологічних, патофізіологічних проявів у їхній структурно-функціональній єдності. Успішне оволодіння цим курсом спряжене зі знаннями ембріології, фізіології, біохімії, біофізики, загальної біології.

3. МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ

Мета курсу за вибором: дати здобувачам третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» спеціальності 222 «Медицина» синтезовані аналітичні знання особливостей будови тіла людини, які забезпечать ґрунтовне розуміння функціонування організму як у цілому, так і зокрема в кожній конкретній галузі медицини.

Цілі курсу за вибором:

- Вивчити анатомічні структури та концепції.
- На основі описання окремих анатомічних структур сформувати цілісне розуміння будови органів, систем органів і організму, розуміння про зв'язок між структурою і функцією.
- Сформувати розуміння змін анатомічних структур у зв'язку з їх функцією в процесі філогенезу.
- Розкрити сучасне теоретичне і практичне значення досягнень у вивченні анатомії людини.
- Забезпечити засвоєння даних про пре- і постнатальний онтогенез людини, анатомо-топографічних утворень, індивідуальних особливостей і вади розвитку.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Курс за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» спрямований на оволодіння здобувачами третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» спеціальності 222 «Медицина» такими компетентностями:

інтегральна компетентність:

IK Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної та професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики з наступною інтеграцією у світовий науковий простір через друковані праці.

загальні компетентності:

ЗК1.	Здатність до науково-професійного вдосконалення.
ЗК2.	Здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової інформації з різних джерел.
ЗК3.	Здатність генерувати нові ідеї, розробляти та управляти проєктами.
ЗК4.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК5.	Здатність здійснювати аналітичну та експериментальну наукову діяльність, організовувати, планувати та прогнозувати результати наукових досліджень.
ЗК7.	Здатність використовувати академічну українську та іноземну мову з метою здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів у професійній, науковій і педагогічній діяльності.

ЗК8.	Уміння спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.
ЗК9.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичному аналізі інформації.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1	Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом медицини та освітньою діяльністю в галузі охорони здоров'я.
СК 2	Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.
СК 3	Здатність формулювати дослідницьке питання, його новизну, розробляти проєкт наукового дослідження.
СК 4	Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей і завдань наукового проєкту.
СК 5	Володіння сучасними методами наукового дослідження в медицині.
СК 6	Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їхній аналіз та узагальнення з дотриманням основ академічної чесності та норм законодавства.
СК 7	Здатність до впровадження нових наукових відомостей у науку, освіту та інші сфери суспільства.
СК 8	Здатність презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.
СК 12	Спроможність брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) у сфері власного наукового дослідження, медицини та охорони здоров'я загалом

Курс за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» скерований на досягнення здобувачами наступних **результатів навчання**:

ПРН1.	Володіти концептуальними та методологічними знаннями при виконанні наукових досліджень у медицині.
ПРН2.	Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності при проведенні наукового дослідження в медицині.
ПРН3.	Виявляти невирішені проблеми медичної науки та практики, формулювати питання та визначати шляхи їхнього рішення.
ПРН4.	Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.
ПРН5.	Вміти генерувати нові ідеї чи процеси у передових контекстах професійної та наукової діяльності, з дотриманням належної академічної доброчесності.
ПРН6.	Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.
ПРН7.	Розробляти дизайн та план наукового дослідження.
ПРН8.	Організовувати та виконувати оригінальне наукове дослідження.
ПРН9.	Пояснювати принципи, специфічність та адекватність методів дослідження, інформативність обраних показників.
ПРН10.	Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового дослідження та освітньої діяльності.
ПРН11.	Застосовувати знання та розуміння для аналізу результатів наукових досліджень, уміти аналізувати, використовувати методи статистичного дослідження.

ПРН12.	Впроваджувати результати наукових досліджень у медичну практику, освітній процес та різні інституції суспільства.
ПРН13.	Презентувати на високому рівні результати наукових досліджень у формі усних та постерних доповідей, публікацій.
ПРН14.	Користуватися основами патентознавства та захисту інтелектуальної власності.
ПРН15.	Розвивати та використовувати комунікацію в науковопрофесійному середовищі й громадській сфері.
ПРН16.	Демонструвати безперервний розвиток та самовдосконалення інтелектуального і загальнокультурного рівня, самореалізацію та високу ділову репутацію.
ПРН18.	Мати навички міжособистісних взаємодій у науковому середовищі, організувати роботу колективу, формуючи чіткі правила комунікації всередині та сприятливий мікроклімат для конструктивної взаємодії учасників.
ПРН19.	Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
ПРН20.	Дотримуватися академічної та професійної доброчесності, впроваджувати політику академічної доброчесності в наукову, професійну та викладацьку діяльність, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів, вміти планувати і проводити заходи направлені на недопущення проявів академічної недоброчесності.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

5.1. Структура курсу за вибором

Форма навчання	Курс	Семестр	Кількість годин			
			Всього год / кредитів ECTS	Лекції	Практичні заняття	СПРС
Денна	II	III, IV	180/6	20	100	60

Курс за вибором складається з одного модуля, який завершується складанням іспиту:

Структура курсу	Кількість годин, з них				Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СПРС		
		Лекцій	Практ. заняття			
	180	20	100	60	2	
Кредитів ECTS	6					
Модуль 1.	180 (6 кр.)	20	100	60	2	Поточний контроль; Іспит

5.2. Тематичні плани

5.2.1. Тематичний план лекцій

№	Тема	К-ть год.
Модуль 1		
1.	Методологічні основи анатомії. Учення про опорно-руховий апарат.	2
2.	Особливості анатомії центральної нервової системи.	2
3.	Провідні шляхи головного та спинного мозку, їх класифікація.	2
4.	Загальна характеристика будови і функції периферичної нервової системи.	2
5.	Анатомія органів ендокринної системи. Вчення про лімфоїдну систему (органи кровотворення).	2
6.	Функціональна анатомія серця. Велике і мале кола кровообігу.	2
7.	Кровопостачання та іннервація голови і шиї.	2
8.	Кровопостачання та іннервація стінок і органів грудної порожнини.	2
9.	Кровопостачання та іннервація стінок і органів черевної порожнини.	2
10.	Кровопостачання та іннервація верхньої та нижньої кінцівок.	2
	Всього	20

5.2.2. Тематичний план практичних занять

№	Тема практичного заняття	К-сть год
Модуль 1		
1.	Сучасні методи дослідження анатомії людини.	4
2.	Морфологічні основи функціонування нервової системи.	4
3.	Анатомія аферентних провідних шляхів і їхнє прикладне значення.	4
4.	Анатомія пірамідних провідних шляхів і їхнє прикладне значення.	4
5.	Анатомія екстрапірамідних провідних шляхів і їхнє прикладне значення.	4
6.	Анатомія нейро-сенсорних органів.	4
7.	Анатомія сенсорно-епітеліальних органів.	4
8.	Анатомія болю.	4
9.	Анатомія гуморальної регуляції.	4
10.	Анатомічні основи нервово-гуморальної регуляції функціонування органів.	4
11.	Принципи розподілу судин системного кола кровообігу.	4
12.	Принципи розподілу судин легеневого кола кровообігу.	4
13.	Мікроциркуляторне русло та нервово-гуморальна регуляція його компонентів.	4
14.	Морфологічні основи функціонування органів центральної імунної системи.	4
15.	Морфологічні основи функціонування органів периферійної імунної системи.	4
16.	Особливості лімфодренажу.	4
17.	Анатомо-топографічні особливості голови.	4
18.	Кістково-фасціальні простори голови.	4

19.	Фасція шиї та фасціальні простори шиї.	4
20.	Анатомо-топографічні особливості грудної клітки.	4
21.	Анатомо-топографічні особливості черевної порожнини.	4
22.	Анатомо-топографічні особливості тазової порожнини.	4
23.	Анатомо-топографічні особливості верхньої кінцівки.	4
24.	Анатомо-топографічні особливості нижньої кінцівки.	4
	Всього	96
	Іспит	4
	Всього за дисципліну	100

5.2.3. Тематичний план самостійної позааудиторної роботи

№	Тема	К-сть годин	Вид контролю
Модуль 1.			
1.	Підготовка до практичних занять – <i>теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок</i>	45	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем:		
	Філо- і онтогенез нервової системи.	1	Іспит
	Нейрон як структурно-функціональна одиниця нервової системи	1	
	Розвиток артерій і вен в ембріогенезі	1	
	Розвиток серця в ембріогенезі	1	
	Рентгенанатомія серця.	1	
3.	<i>Підготовка до іспиту</i>	10	Іспит
	Разом	60	

5.3. Методи навчання

Методи навчання, які застосовуються науково-педагогічними працівниками кафедри анатомії людини ІФНМУ, включають:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний), який спрямований на повідомлення інформації різними засобами, у тому числі з використанням новітніх технічних засобів навчання;
- репродуктивний, який полягає у відтворенні інформації здобувачем у певній логічній послідовності згідно з анатомічними концепціями;
- проблемний виклад – моделювання клінічних випадків та пошук їхнього вирішення з позицій знань анатомічних структур;
- евристичний метод – метод навчання, за якого певні елементи анатомічних знань відомі заздалегідь, а здобувачі доповнюють, узагальнюють та розв'язують поставлені проблемні завдання;
- дослідницький – реалізація завдань, що потребують креативного підходу та інтенсифікації наукового пошуку.

5.4. Система оцінювання

5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності

Контроль попереднього (вихідного) рівня знань (відображає результати самостійної позааудиторної підготовки, в тому числі консультацій, до відповідної теми заняття) шляхом:

1. усного опитування тематичного матеріалу, яке здійснюється згідно контрольних питань методичних рекомендацій і базується на даних лекційного матеріалу та підручників;
2. виконання практичної навички.

Під час самостійної роботи здобувачі третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» оволодівають відповідними практичними навичками, працюючи з вологими препаратами, муляжами, таблицями, схемами.

Практичні навички – це вміння диференціювати і продемонструвати анатомічні структури.

ОЦІНЮВАННЯ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Рейтингова система балів

Максимальна кількість балів при вивченні курсу за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині», яку може отримати здобувач, становить **200**, у тому числі за поточну навчальну успішність – **120** балів, за результатами іспиту – **80** балів.

При засвоєнні кожної теми здобувачу виставляється бал. Останній вираховується шляхом оцінювання викладачем тестів, на які здобувач відповідає на занятті, усної відповіді і практичного навичку, що виноситься на конкретне заняття.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам при вивченні курсу за вибором

Максимальна позитивна кількість балів за практичне заняття становить 5,0 бала. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» при даного курсу, вираховується шляхом множення кількості балів (5,0), на кількість тем (24) і становить 120 балів.

Мінімальна позитивна кількість балів за практичне заняття становить 2,5 бала. Мінімальна кількість балів за поточну успішність, яку повинен набрати здобувач при вивченні курсу, вираховується шляхом множення кількості балів (2,5) на кількість тем (24) і становить 60 балів. Бал від 0 до 2,0 бала за практичне заняття є незадовільним, який здобувач може перескласти.

Усна відповідь для визначення попереднього (вихідного) рівня знань на занятті оцінюється від «0» до «4,0» бала:

- «0» балів - здобувач не знає теоретичного матеріалу з теми заняття, не володіє латинською термінологією;
- «1,0» бала - здобувач частково знає теоретичний матеріал, не володіє латинською термінологією, допускає помилки;
- «2,0» бала - здобувач знає теоретичний матеріал, частково володіє латинською термінологією, допускає незначні помилки;
- «3,0» бала - здобувач знає теоретичний матеріал, володіє латинською термінологією, допускає незначні поодинокі помилки.
- «4,0» бала - здобувач знає теоретичний матеріал, володіє латинською термінологією.

Виконання практичної навички оцінюється від «0» до «1,0» бала:

- «0» балів – здобувач не вміє диференціювати і продемонструвати анатомічні структури;
- «1,0» бала - здобувач вміє диференціювати і продемонструвати анатомічні структури.

Вага кожної теми є однаковою.

5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання

Підсумковий контроль знань здійснюється у формі іспиту по завершенню вивчення курсу за вибором. До іспиту допускаються здобувачі, які повністю відвідали аудиторні навчальні заняття з дисципліни, і сумарний бал поточної успішності не менший за мінімальний.

Іспит представлений:

1. **Тестовим контролем.** Пропонується дати відповіді на 40 ситуаційних задач, за що можна набрати максимально 40 балів;

2. **Здачею практичних навичок.** Пропонується виконати 5 практичних навичок, за що можна отримати максимально 5 балів. Практична навичка оцінюється від 0 до 1 бала:

- «1» бал - здобувач володіє латинською термінологією, вміє диференціювати і продемонструвати анатомічну структуру;

- «0» балів - здобувач не знає латинської термінології та не вміє диференціювати і продемонструвати анатомічну структуру.

3. **Усною відповіддю,** яка складається з 3 запитань (10 балів кожне):

- «10» балів - здобувач досконало знає теоретичний матеріал, вільно володіє латинською термінологією;

- «9» балів - здобувач досконало знає теоретичний матеріал, допускає незначні неточності в латинській термінології;

- «8» балів - здобувач знає теоретичний матеріал, допускає незначні неточності, вільно володіє латинською термінологією;

- «7» балів - здобувач знає теоретичний матеріал, але допускає незначні неточності у відповіді та латинській термінології;

- «6» балів - здобувач знає теоретичний матеріал, але робить 3 помилки при відповіді на питання, допускає неточності в латинській термінології;

- «5» балів - здобувач знає теоретичний матеріал, але робить 4 помилки при відповіді на питання, допускає неточності в латинській термінології;

- «4» бали - здобувач знає теоретичний матеріал, але робить 5 помилки при відповіді на питання, допускає неточності в латинській термінології;

- «3» бали - здобувач знає теоретичний матеріал слабо, допускає значні помилки в латинській термінології;

- «2» бали - здобувач знає теоретичний матеріал слабо, не знає латинської термінології;

- «1» бал - здобувач знає теоретичний матеріал дуже слабо, не знає латинської термінології;

- «0» балів - здобувач не знає теоретичного матеріалу, не знає латинської термінології.

4. **Обов'язковою схемою**, яка оцінюється в 5 балів:

- «5» балів - здобувач може отримати при правильному позначенні схеми;

- «4» бали - здобувач робить 1 помилку в позначенні;

- «3» бали - здобувач робить 2 помилки в позначенні;

- «2» бали - здобувач робить 3 помилки в позначенні;

- «1» бал - здобувач робить 4 помилки в позначенні;

- «0» балів - здобувач робить 5 помилок в позначенні.

Усі матеріали для складання іспиту знаходяться в додатках А, Б, В, Г методичних вказівок для здобувачів третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» (див. список літератури; електронні версії розміщені на сторінці кафедри ІФНМУ та репозиторії порталу anatomy.if.ua) .

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати за іспит становить 80.

№	Складові	%	Бали
1.	Тестовий контроль	100	40
2.	Практичні навички	100	5
3.	Усна відповідь	100	30
4.	Обов'язкова схема	100	5

Мінімальна кількість балів, яку здобувач може набрати, щоб іспит вважався успішно складеним, становить 51.

Розподіл у 4 бальну шкалу оцінювання

№п/п	Бали	Оцінка
1.	76 - 80	5
2.	61 - 75	4
3.	51 - 60	3
4.	50	2

Визначення кількості балів, яку здобувач набрав з дисципліни.

Кількість балів, яку здобувач набрав з дисципліни, визначається як сума балів за поточну успішність та результатів складання іспиту.

**Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS
та за чотирьобальною (традиційною) шкалою**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
180-200	5 (відмінно)	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
160-179	4 (добре)	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-159		C	Добре (у цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилки)
130-139	3 (задовільно)	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
120-129		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
100-119	2 (незадовільно)	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-99		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

6. ПОЛІТИКА КУРСУ ЗА ВИБОРОМ

Викладання курсу за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» здобувачам третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному медичному університеті».

Курс за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» є складовою циклу дисциплін професійної підготовки здобувача третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» спеціальності 222 «Медицина», націлена на розвиток інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетенцій майбутнього доктора філософії, забезпечує оволодіння фундаментальними анатомічними знаннями та концепціями в розрізі різноманітних клінічних ситуацій.

Вивчення курсу за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» включає лекційний курс, що супроводжується практичними заняттями з метою закріплення теоретичного матеріалу, його систематизації та узагальнення. Невід'ємним компонентом є самостійна позааудиторна робота, у тому числі підготовка до практичних занять в навчально-практичному центрі «Анатомія людини», як основний спосіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Опанування даного курсу забезпечується системою навчально-методичних посібників та методичних вказівок, відповідною науковою та фаховою монографічною літературою, які розміщені за гіперпосиланнями на с. 4, та бібліотеці університету. З метою самоконтролю знань, здобувачам пропонується виконання тестових завдань відповідно до теми практичного заняття за допомогою системи дистанційного навчання.

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять здійснюється відповідно до «Положення про

організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному медичному університеті».

Перезарахування, ліквідація академічної різниці та трансфер кредитів з курсу за вибором «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині» здійснюється у відповідності до «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Івано-Франківському національному медичному університеті» та «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному медичному університеті».

Відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Доктор філософії» спеціальності 222 «Медицина», даний курс забезпечує успішне набуття інтегральних, загальних та спеціальних компетентностей докторів філософії спеціальності 222 «Медицина» з анатомії людини.

Права і обов'язки здобувачів при вивченні анатомії людини регламентуються «Правилами внутрішнього розпорядку в Івано-Франківському національному медичному університеті».

7. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

7.1. Основна

1. Головацький АС, Черкасов ВГ, Сапін МР, Парахін АІ, Ковальчук ОІ. Анатомія людини. У трьох томах. Том перший. Видання 6-те. Вінниця: Нова Книга; 2017. 368 с.
2. Головацький АС, Черкасов ВГ, Сапін МР, Парахін АІ, Ковальчук ОІ. Анатомія людини. У трьох томах. Том другий. Видання 6-те. Вінниця: Нова Книга; 2017. 456 с.
3. Головацький АС, Черкасов ВГ, Сапін МР, Парахін АІ, Ковальчук ОІ. Анатомія людини. У трьох томах. Том третій. Вінниця: Нова Книга; 2017. 376 с.
4. Netter FH. Atlas of Human Anatomy. 7th ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2019.
5. John T. Hansen. Netter's Clinical Anatomy. 4th ed. Philadelphia, PA: Elsevier; 2018. 608 p.
6. Fundamental Neuroscience for Basic and Clinical Applications. 5th Edition. Elsevier; 2018. Available from: <https://doi.org/10.1016/C2014-0-03718-5>
7. Saladin KS, Gan CA, Cushman HN. Anatomy & Physiology: The Unity of Form And Function. 8th ed. New York, NY: McGraw-Hill Education; 2018.

7.2. Додаткова

1. Черкасов В, Кравчук С. Анатомія людини: у 3 ч. Ч. 1. Остеологія, артрологія, міологія: навчальний посібник. Видання 2-ге. Вінниця: Нова Книга; 2015. 184 с.
2. Черкасов В, Кравчук С. Анатомія людини: у 3 ч. Ч. 2. Спланхнологія, ангіологія: навчальний посібник. Видання 2-ге. Вінниця: Нова Книга; 2015. 208 с.

3. Черкасов В, Кравчук С. Анатомія людини: у 3 ч. Ч. 3. Неврологія: навчальний посібник. Видання 2-ге. Вінниця: Нова Книга; 2015. 168 с.
4. Standring S, editor. Gray's anatomy : the anatomical basis of clinical practice. 41st ed. New York: Elsevier Limited; 2016. 1562 p.
5. White J, Seiden D, editors. USMLE Step 1 Lecture Notes 2016: Anatomy. New York, NY: Kaplan Medical; 2016. 426 p.
6. Zennure SA, Yunus EK, Tania M, et al. Techniques of research in anatomy. *MOJ Anat Physiol.* 2016;2(4):110–115. Available from: <https://doi.org/10.15406/mojap.2016.02.00053>
7. Hansen J. Netter's Anatomy Flash Cards. 4rd ed. Philadelphia: Saunders Elsevier; 2014.
8. Schuenke M, Schulte E, Schumacher U. THIEME Atlas of Anatomy: Head and Neuroanatomy. 2nd ed. New York, Stuttgart: Thieme; 2010.
9. Schuenke M, Schulte E, Schumacher U. THIEME Atlas of Anatomy: General Anatomy and Musculoskeletal System. 2nd ed. New York, Stuttgart: Thieme; 2010.
10. Schuenke M, Schulte E, Schumacher U. THIEME Atlas of Anatomy: Neck and Internal Organs. 2nd ed. New York, Stuttgart: Thieme; 2010.

7.3. Інформаційні ресурси

1. <https://anatomy.if.ua/>
2. <https://ifnmu.edu.ua/>
3. <http://nbuv.gov.ua/>
4. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
5. <http://tests.ifnmu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>
6. <http://hinarilogin.research4life.org>
7. <http://apps.webofknowledge.com/>
8. <https://www2.scopus.com/>
9. <https://ifnmu.sharepoint.com/Lists/RepositoryLiterature/view1.aspx>

